

بازار تاریخی

معرفی بازار ری از یادگارهای دوره صفویه است که به فرمان امیر کبیر بازسازی شد. این بازار در امتداد شمالی جنوبی صحن حضرت عبدالعظیم(ع) قرار دارد و سال ۱۳۷۶ ثبت ملی شد.

نشانی شهر،ی، ضلع غربی حرم عبدالعظیم حسنی(ع)

حال و هوای بازار سنتی

بازار تاریخی شهری آندقر هم بزرگ نیست، اما روح بازارهای سنتی ایران را دارد. قدم زدن در این بازار سرپوشیده که آن را بسازار تاریک نیز می‌نامند، خالی از لطف نیست. در سال‌های پیشین، بازار ری یکی از مراکز فروش ادویه، داروهای گیاهی و کالاهای تجاری بود که از طریق جاده ابریشم وارد شهری می‌شد. امروزه این بازار یکی از مهم‌ترین مراکز خرید تهران در این منطقه محسوب می‌شود و همچنان می‌توان در آن انواع ادویه و داروهای گیاهی را یافت. نقره، وسایل مورد نیاز حجاج و خوراکی‌هایی مانند سوهان و گز از دیگر اجناس و سوغاتی‌هایی است که در این بازار به فروش می‌رسد. رستوران‌های قدیمی اطراف بازار از دیگر علل مراجعه افراد به این بازار قدیمی است. اگر از قدیمی‌ها بپرسید حتما می‌شوید که کباب کوپیده رستوران‌های بازار شهری به‌همراه سبزی‌ها و ریحان‌های معطر از گذشته حسایی معروف بوده است.

بازاری از جنس خشت و گل

ساختار بازار تاریخی ری متشکل از گچ، خشت، آجر و گل است. این بازار از ۲اراسته تشکیل می‌شود که راسته‌ها چهارسوقی را در محل تلاقی خود شکل می‌دهند. این چهارسوقی با پوشش گنبدی در میانه بازار قرار دارد و از طرف غرب به راسته کاروانسرای دوقلو و از طرف شرق به میدان کوچک وصل می‌شود. مجاور بازار تاریخی ری بازاری به نام بازار بزرگ‌ری ساخته شده و کالاهای جدیدی دارد که نقایص بازار قدیمی را جبران می‌کند. این بازار در ضلع غربی حرم حضرت عبدالعظیم(ع) قرار دارد. معماری بازار جدید به سبک معماری بازار قدیم بوده و طوری است که بافت قدیمی شهر همخوانی داشته باشد. در این بازار البسه بیشترین کالایی است که در مغازه‌ها به چشم می‌خورد. ناگفته نماند که این بازار فقط مختص پوشاک نیست و اجناسی مانند مهر، سجاده و نقره همانند بازارهای قدیمی در آن به فروش می‌رسد.

از برج طغرل تا کارخانه سیمان، شهری پر از اماکن تاریخی است

سفر به قلب تاریخ

برج طغرل

برج طغرل در قسمت شرقی شهری و در نزدیکی آرامگاه ابن‌بابویه قرار دارد. این بنا که یک مقبره قدیمی است از بناهای به جای مانده از دوران سلجوقیان محسوب می‌شود.

چطور برویم: بزرگراه آزادگان جنوب را به طرف شهری ادامه دهید. روبه‌روی در شرقی آرامگاه شیخ صدوق (ابن بابویه) داخل خیابان شهید تقی پور به برج طغرل می‌رسید.

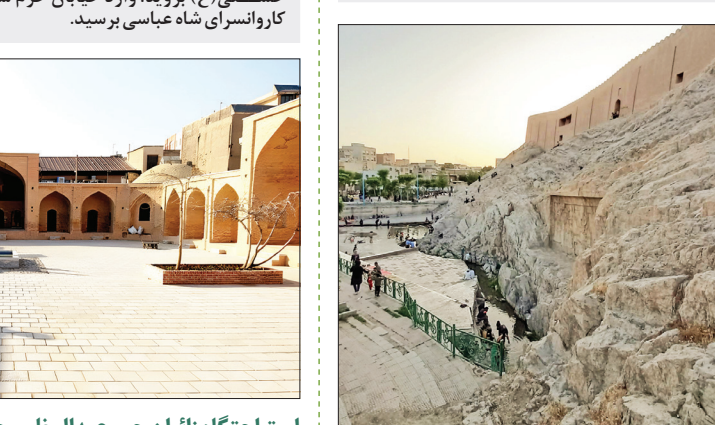
نشانی	شهری، شرق آرامگاه ابن بابویه
ساعت بازدید	۱۸ تا ۸
امکانات	رستوران، سرویس بهداشتی،نمازخانه

سنگ‌نگاره فتحعلی‌شاه

سنگ‌نگاره فتحعلی شاه یکی از آثار تاریخی مربوط به دوره قاجار است که فروردین سال ۱۳۷۸ ثبت ملی شد.

نشانی	شهری، محدوده چشمه‌علی
ساعت بازدید	آزاد
امکانات	سرویس بهداشتی، نیمکت وزمین بازی کودکان

چطور برویم: خود را به بزرگراه عبوری در شهری بسازید و از آنجا وارد خیابان ۱۲ بهمن شوید.

دورهمی فتحعلی شاه و پسران

سنگ‌نگاره فتحعلی‌شاه وی کوهی ۲۰ تا ۳۰ متری واقع شده است. در این سنگ‌نگاره فتحعلی‌شاه روی تختی شبیه به تخت طاووس نشسته و پسرانش از کوچک و بزرگ دور او جمع شده‌اند. این نقش برجسته ۲ کتیبه نیز دارد. در اطراف این سنگ‌نگاره ۲۴ پروژکتور رنگی وجود دارد تا جلوه زیباتری به اثر ببخشد. این سنگ‌نگاره به مرور زمان دچار تخریب شده به همین دلیل بهتر است هنگام بازدید جانب احتیاط را رعایت کنید.

نشانی: ضلع غربی حرم حضرت عبدالعظیم^(ع)، صحن باغ توتی
معرفی: موزه در فضای ۲۰۰۰مترمربعی و در ۲طبقه آثار و گنجینه‌های ارزشمندی را در خود جای داده است. مجموعه‌های متفاوت از قرن هفتم هجری تا اواخر قاجار که قدیمی‌ترین و کهن‌ترین نسخه مربوط به قرن هفتم شامل کتاب‌های مصحف شریف قرآن، ادعیه از جمله زادالعماد، صحیفه سجاده به و کتب فارسی مثل کتاب لغت برهان قاطع و شاهنامه فردوسی مصور در معرض نمایش است. بخش سفال هم آثار ری از هزاره چهارم قبل از میلاد تا اواخر دوره قاجار شامل می‌شود. مجموعه درها شامل ۱۱ در دولنگه حرم مطهر است که قدیمی‌ترین آن مربوط به دوره آل‌بویه تا اواخر قاجار است.

آب انبار آراد

آب انبار آراد از آثار تاریخی مربوط به دوره صفویان است و هزارمتر مربع مساحت دارد. این کاروانسرا اکنون جزو موقوفات آستان حضرت عبدالعظیم(ع) است.

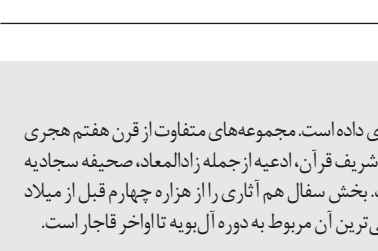
نشانی	شهرستان ری، جاده ششافویه – چرمشهر
ساعت بازدید	آزاد
امکانات	سرویس بهداشتی، فروشگاه، مسجد

چطور برویم: به شهرری و میدان حرم عبدالعظیم حسنی(ع) بروید. وارد خیابان حرم شوید تا به کاروانسرای شاه عباسی برسید.

استراحتگاه زائران حرم عبدالعظیم حسنی^ع

کاروانسرای عباسی شهری در گذشته مکانی برای استراحت بازرگانان و اقامت زائران حرم عبدالعظیم حسنی(ع) بوده است. این کاروانسرا ۴ ایوان داشته و ایوان‌ها در ۴وجه اصلی کاروانسرا قرار گرفته‌اند. این بنای تاریخی دارای چندین اتاقک و یک حیاط است که این روزها به عنوان انبار از آن استفاده می‌شود. اگرچه اکنون بازدید از داخل این کاروانسرا امکان پذیر نیست، اما در حین گذر از مسیر پیاده‌راه منتهی به حرم حضرت عبدالعظیم(ع) می‌توان از نمای آجری و طاق‌های گنبدی آن بازدید کرد.

کاروانسرای دوقلو

کاروانسرای دوقلو در دوره شاه عباس صفوی ساخته شده است و با ۴۰۰سال قدمت جزو ابنیه تاریخی ری محسوب می‌شود. این اثر در فهرست آثار ملی ایران قرار دارد.

نشانی	شهری، طرفین بازار قدیمی شهری
ساعت بازدید	۲۲ تا ۸
امکانات	زیرتگاه، مسجد، سرویس بهداشتی

چطور برویم: در جاده قدیم تهران – قم حرکت کنید و بعد از ۴۱ کیلومتر وارد جاده حسن آباد – چرمشهر شوید. آوینی شوید. بلوار شهید آوینی، مدرس و کوچه صفر نعیمی را به‌سوی مقصد خود دنبال کنید.

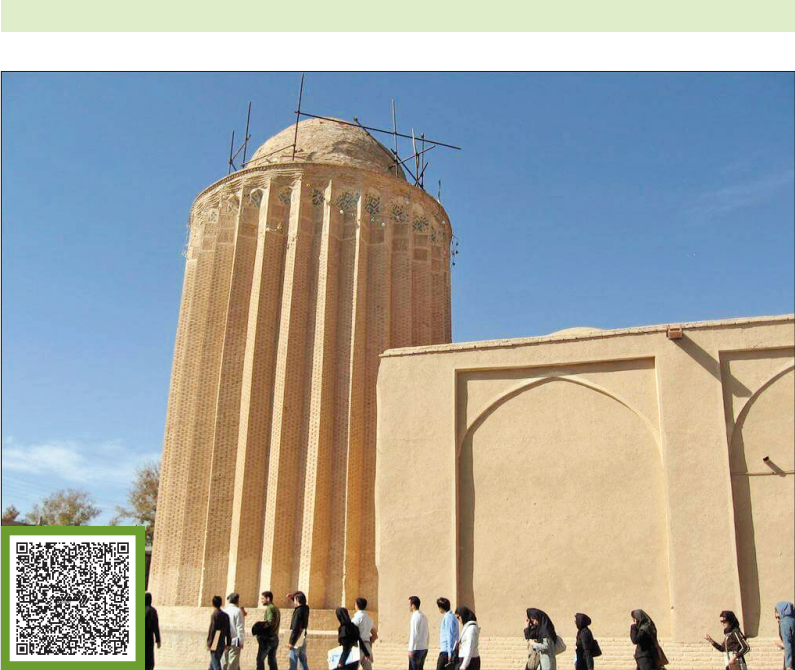
دوقلوی تاریخی در ری

هنگام بازدید از بازار قدیمی شهر ری به کاروانسرای دوقلو خواهید رسید. کاروانسرای که از ۲قسمت تشکیل شده و مساحت آنها با یکدیگر برابر است. به همین دلیل نام آن را کاروانسرای دوقلو گذاشته‌اند. این کاروانسرا در ۲طبقه احداث شده و یک حیاط مربع شکل دارد. کاروانسرای دوقلو در نزدیکی مکان‌های تاریخی مانند آرامگاه ابن بابویه، برج طغرل، کاروانسرای شاه عباسی و… قرار دارد. قرار گرفتن این آثار تاریخی در بافت شهری باعث شده که دسترسی به آن با وسایل حمل و نقل عمومی کمی پیاده‌روی کنید پس برای بازدید آسان باشد.

معرفی **مسجده‌مرادی**

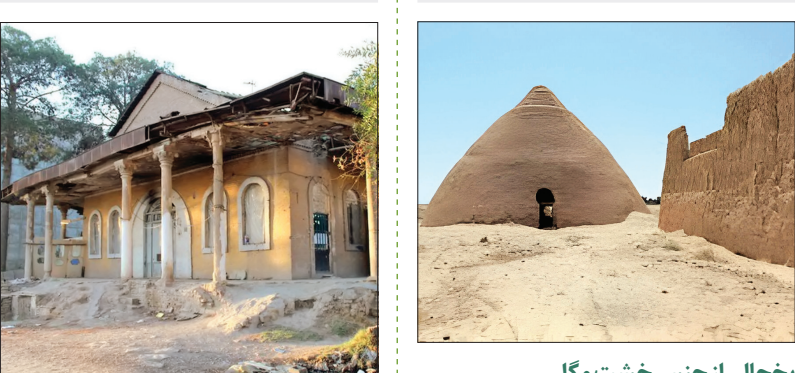
شهری خطه‌ای پر از یادگاری‌های تاریخی و فرهنگی است. منطقه‌ای که سر تا سر آن با جاذبه‌های تاریخی پر شده و از گزبه‌های مناسب گردشگری برای مرور تاریخ ایران از دیرباز تا عصر معاصر محسوب می‌شود. برج طغرل، چشمه‌علی و سنگ‌نگاره معروف آن، کاروانسراهای قدیمی، آب‌انبارها و یخچال‌های تاریخی، بازار معروف و کارخانه سیمان ری و دیگر جاذبه‌های تاریخی آن همه و همه دست به دست هم داده تا قبله تهران به یکی از قطب‌های گردشگری نزدیک به پایتخت تبدیل شود.

معرفی قدمت یخچال مخروطی کلین به ۴۰۰سال پیش و دوره صفویه بازمی‌گردد. این بنا در فهرست آثار ملی قرار دارد.

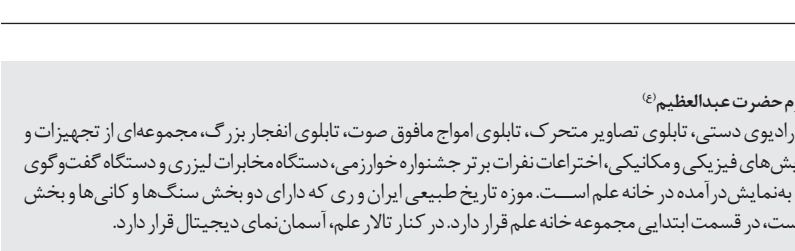
نشانی	شهری، شرقی حسن آباد فشافویه روستای کلین
ساعت بازدید	آزاد
امکانات	مسجد، فروشگاه

چطور برویم: در جاده قدیم تهران – قم حرکت کنید و بعد از ۴۱ کیلومتر وارد جاده حسن‌آباد – چرمشهر شوید. این جاده را ادامه دهید تا به روستای کلین برسید.

یخچالی از جنس خشت و گل

۵۰۰ متر بعد از بقعه شیخ کلینی به یخچال کلین می‌رسید که در امتداد یک دیوار خشتی قرار گرفته است. این یخچال که از گل و خشت ساخته شده چاله‌ای به عمق ۳متر در دل خاک دارد. یکی از درهای یخچال در مسیر باد سرد ساخته شده تا هوای خنک را ذخیره کند. در محوطه داخلی می‌توانید از اتاقک قدیمی یخچال با ۲طاقچه آن دیدن کنید. فاصله این جاذبه تاریخی تا خانه‌های مسکونی ۲۰۰ متراست و اطراف آن مزارع سرسبز وجود دارد. حواستان باشد که برای دیدن این یخچال تاریخی قرار است کمی پیاده‌روی کنید پس کفش مناسب بپوشید.

- نشانی:** ضلع جنوب غربی حرم حضرت عبدالعظیم^(ع)

معرفی: تابلوی تصاویر پنهان، رادبوی دستی، تابلوی تصاویر متحرک، تابلوی امواج مافوق صوت، تابلوی انفجار بزرگ، مجموعه‌ای از تجهیزات و سیستم‌های خورشیدی، ازمایش‌های فیزیکی و مکانیکی، اختراعات نفرت برتر جشنواره خوارزمی، دستگاه مخبرات لیزری و دستگاه گفت‌وگوی با تأخیر، نمونه‌ای از تجهیزات به‌نمایش در آمده در خانه علم است. موزه تاریخ طبیعی ایران و ری که دارای دو بخش سنگ‌ها و کانی‌ها و بخش فسیل‌های جانوری و گیاهی است، در قسمت ابتدایی مجموعه خانه علم قرار دارد. در کنار تالار علم، آسمان‌نمای دیجیتال قرار دارد.

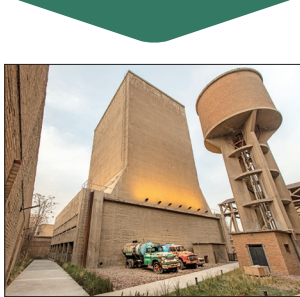
تالار علم

- ویژه‌نامه روز پنجشنبه

- ۸ شهریور ۱۴۰۳

- شماره ۵۲

کارخانه سیمان

کارخانه سیمان ری قدیمی نزدیک به ۹۰سال دارد و این بنای تاریخی که نام میسرات صنعتی تهران را به‌خود گرفته است، سال ۱۳۹۷ در فهرست آثار ملی کشور قرار گرفت.

نشانی محله صفائیه تهران، میدان سیفی، خیابان معدن

اولین کارخانه سیمان پایتخت

کارخانه سیمان ری از بناهای نام‌آشنا و تاریخی جنوب تهران است. نخستین کارخانه سیمان کشور سال ۱۳۱۲ در زمینی به وسعت حدود ۹هکتار راه‌اندازی شد و تا نیم قرن بعد تأمین‌کننده سیمان بسیاری از تأسیسات صنعتی ایران بود. فعالیت این کارخانه در اوایل دهه ۶۰ به‌دلیل توسعه شهر تهران و انتشار بیش از حد آلودگی توسط کارخانه، متوقف شد و کار آن پایان یافت. کارخانه سیمان ری پس از سال‌ها متروکه بودن، به شهرداری تهران واگذار شد تا تبدیل به موزه صنعت کشور شود. اکنون این میراث مهم صنعتی کشور در مسیر تبدیل به یک کارموزه و فاز اول آن نیز افتتاح شده است. گردشگران در این بنا می‌توانند با مراحل تولید سیمان و سرگذشت صنعت در ایران آشنا شوند. طبقه همکف این ساختمان به‌عنوان گالری و زیرزمین آن به‌عنوان موزه استاندارد کارخانه تغییر کاربری داده است. از دوران ۵۰ساله فعالیت کارخانه بالغ بر ۴۰۰هزار برگ سند کاغذی به‌صورت دست‌نویس و چاپی طی ۳سال گذشته به‌صورت غیراصولی در این محل ناباشته شده بود که در فرایند بازسازی، این اسناد طبقه‌بندی شده و به‌صورت آرشیو براساس سال موضوع در طبقه زیرزمین به نمایش درآمده است.

لوکیشن ساخت فیلم و سریال

بنای کارخانه سیمان که لوکیشن چند فیلم و سریال از جمله بخشی از سریال پایتخت (قسمت حمله داعش) بود، فضای بسیار جذابی دارد و می‌توان در آن عکس‌های هنری زیبایی گرفت. اگر به بازدید از کارخانه سیمان ری علاقه دارید باید بدانید که تماشای آن بیش از ۳ساعت وقت می‌گیرد، بنابراین نیاز است که برنامه‌ریزی مناسب کرده و زمان لازم را به بازدید اختصاص دهید. کارخانه سیمان ری در کنار خود جاذبه‌هایی مانند دژاشکان، نقش برجسته چشمه‌علی، باروی ری و سنگ‌نگاره فتحعلی‌شاه را دارد که بازدید از آنها نیز خالی از لطف نیست.

